

Bijlage 3. Behandeling van de adviezen bij het ministerieel besluit tot definitieve bescherming als archeologische site van de Romeinse vicus in Gooik (Kester)

Provincie: Vlaams-Brabant

Gemeente: Gooik, 3de afdeling, sectie A, sectie B en sectie D

Objectnummer: 4.04/23024/101.1

-

Dossiernummer: 4.001/23024/101.1

Omschrijving:

de Romeinse vicus van Kester

Mij bekend om gevoegd te worden bij het besluit van heden:

09 MAART 2017

Brussel,

De Vlaamse minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed,

Geert BOURGEOIS

1. Adviezen uitgebracht voorafgaand aan de voorlopige bescherming

1.1. Adviezen uitgebracht door de departementen en agentschappen van de beleidsdomeinen RWO, LNE, MOW en LV

Het advies werd door het agentschap Onroerend Erfgoed gevraagd op 9 maart 2016.

1.1.1 Beleidsdomein Ruimtelijke ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed

Het departement noch de agentschappen brachten advies uit over de bescherming van de onroerende goederen. In uitvoering van artikel 6.1.3 van het Onroerenderfgoeddecreet zijn de adviezen gunstig.

1.1.2 Beleidsdomein Leefmilieu, Natuur en Energie

- De afdeling Land en Bodembescherming, Ondergrond, Natuurlijke rijkdommen van het Departement Leefmilieu, Natuur & Energie bracht op 4 april 2016 een gecoördineerd advies uit van de dienst Ondergrond Vlaanderen, de dienst Land en Bodembescherming en de dienst Natuurlijke Rijkdommen. De afdeling Land en Bodembescherming, Ondergrond, Natuurlijke Rijkdommen van het departement Leefmilieu, Natuur en Energie heeft geen opmerkingen m.b.t. de aspecten bodembescherming, ondergrond en natuurlijke rijkdommen. Bij de beschrijving van de erfgoedkenmerken en erfgoedelementen zijn de bodemaspecten correct beschreven alsook de erosiegevoeligheid en het voorkomen van de waardevolle bodems. Dit advies heeft geen invloed op het inhoudelijk dossier en het ministerieel besluit.

- Het agentschap Natuur & Bos bracht op 31 maart 2016 een advies uit. Het agentschap Natuur & Bos heeft geen opmerkingen.

Dit advies heeft geen invloed op het inhoudelijk dossier en het ministerieel besluit.

- De Vlaamse Landmaatschappij bracht op 25 maart 2016 een advies uit:

VLM heeft het dossier van de voorlopige bescherming als archeologische site van de Romeinse vicus te Gooik doorgenomen, en wenst het volgende advies mee te geven:

(a) m.n. het onder art. 5 van het MB en bij de toelatingsplichtige handelingen in het beschermingsdossier de volgende bewoordingen toe te voegen:

11° het diepploegen, diepwoelen en diepspitten (nl. het scheuren van de ploegzool zonder dat bodem naar boven wordt gebracht en omgeploegd) van akkerland m.a.w. grondbewerking van dieper dan 30cm.

(b) VLM stelt zich ook de vraag of er nog gemakkelijk wetenschappelijk onderzoek mogelijk zal zijn in de toekomst. Er wordt in het MB gesteld dat alle onderzoek met ingreep in de bodem in beschermde sites ingaat tegen in situ-behoud van de erfgoedwaarden op lange termijn, en daarom zo veel mogelijk moet vermeden worden.

Stel dat er een vicus-project wordt opgezet door een universitaire samenwerking ter verbetering van de kennis omtrent dit soort nederzettingen, kan er dan nog onderzoek met ingreep in de bodem uitgevoerd worden? Of hebben we met de bescherming dan de site voor altijd verzegeld zodanig dat we geen toegang meer hebben tot de kennis die we willen beschermen? (bij 'motivering soort bescherming' staat anderzijds wel dat er garantie is van toekomstig archeologisch onderzoek)

(c) Verder willen we graag een extra referentie over het geofysisch onderzoek voor de referentielijst meegeven:

- E. Wesemael en D. Depraetere, Geofysisch onderzoek op de Gallo-Romeinse vicus van Kester en de villasite 'Lomberveld' te Gooik (VI. Brabant). Onderzoek voor de VLM Regio Oost in het kader van het ruilverkavelingsproject Gooik (Signa 4, 2014): 253-261.

- R. Pede en D. Depraetere, Graven of scannen? Geofysisch onderzoek van een Gallo-Romeinse villa en vicus in Gooik, Ex Situ n°9 okt-nov-dec 2015: 38-41.

Dit advies heeft invloed op het inhoudelijk dossier en/of op het ministerieel besluit.

Behandeling van het advies:

(a) deze toevoeging werd opgenomen onder art. 5 van het MB en bij de toelatingsplichtige handelingen in het beschermingsdossier.

(b) de bescherming van de vicus in Gooik (Kester) als archeologische site beoogt een behoud in situ. Indien ingrepen toch niet vermeden kunnen worden, moet het kennispotentieel van de archeologisch beschermde site omgezet worden naar kennis door middel van wetenschappelijk onderzoek. De vicus van Kester wordt beschermd als archeologische site, met het oog op behoud enerzijds en de garantie van toekomstig archeologisch onderzoek anderzijds.

(c) de gevraagde referenties werden toegevoegd aan de bibliografie in het beschermingsdossier.

1.1.3 Beleidsdomein Mobiliteit en Openbare Werken

Het departement noch de agentschappen brachten advies uit over de bescherming van de onroerende goederen. In uitvoering van artikel 6.1.3 van het Onroerenderfgoeddecreet zijn de adviezen gunstig.

1.1.4 Beleidsdomein Landbouw en Visserij

Het Departement Landbouw en Visserij bracht op 1 april 2016 een positief advies uit:

Het afgebakend gebied is gelegen in landschappelijk waardevol agrarisch gebied volgens het gewestplan. Een deel van de percelen is momenteel in landbouwgebruik, voornamelijk weiland. De vicus van Kester wordt beschermd als archeologische site, met het oog op behoud enerzijds en de garantie van toekomstig archeologisch onderzoek anderzijds.

Beheerdoelstellingen voor het beschermd onroerend goed:

Aangezien het huidig landgebruik niet kan blijven bestaan op het gedeelte ten westen van de Edingsesteenweg, zal dat gedeelte door de ruilverkaveling uit landbouw genomen worden. Er wordt aangeraden dit gedeelte onder permanent grasland met aangepast maaibeheer te brengen. Het departement Landbouw en Visserij gaat akkoord met deze oplossing.

In het overige deel nl. in de directe omgeving van de vicus zijn er nog percelen, volgens de verzamelaanvraag aangegeven, in landbouwgebruik. Het is belangrijk dat deze percelen ook verder kunnen gebruikt worden zonder beperking. Beheersovereenkomsten kunnen enkel gesloten worden op vrijwillige basis. Indien er toch een beperking zou opgelegd worden (vb diepploegen verbieden, niet-kerende bodembewerking) dan vraagt het departement Landbouw en Visserij om ook deze percelen in kader van de ruilverkaveling uit de landbouw te nemen.

Advies: Volgens de gegevens van de verzamelaanvraag komt er op het gebied waarvoor advies gevraagd wordt nog landbouwgebruik voor. Het Departement Landbouw en Visserij wenst te benadrukken dat binnen dit gebied tot bescherming van de archeologische zone de vrijheid van teeltkeuze steeds dient gegarandeerd te blijven en dat de aanwezige land- en tuinbouw geen enkel bedrijfseconomisch nadelig gevolg mag ondervinden. Indien er toch een beperking zou opgelegd worden aan de landbouwer vraagt het Departement Landbouw en Visserij dat deze percelen in kader van de ruilverkaveling uit landbouw zou genomen worden.

Behandeling van het advies:

Na de vraag om toelichting bij de VLM omtrent deze mogelijkheid, blijkt: *Dat de site vicus Kester zich voor een deel binnen de perimeter van het ruilverkavelingsgebied Gooik bevindt, maakt het mogelijk om via het ruilverkavelingsinstrument mee naar oplossingen te zoeken om de noodzakelijke beschermingsmaatregelen en randvoorwaarden voor een goede fysieke bescherming in te passen. De mogelijkheden voor een structureel aangepast landgebruik en een optimaal beheer van deze site zullen mee opgenomen worden in de herverkaveling van het landbouwgebied. Het belang van de site is aangetoond door omstandig onderzoek (zie ook beschermingsdossier) en blijkt ook uit de MER-procedure die nu in de afrondingsfase zit. De ruilverkaveling heeft dan ook de intentie om deze belangrijke archeologische site te behouden voor de toekomst en naast wettelijk ook fysiek te beschermen. Om de verdere degradatie van de site (o.a. door erosie en akkerbouw) te stoppen is het uit landbouw nemen en onder permanent grasland te leggen van de zone waarbinnen zich de antieke nederzetting bevindt, te verantwoorden en uitermate wenselijk. Hiervoor wordt in het RVK-plan een oppervlakte van ca. 5,39 ha permanent grasland voorzien (incl. bunkersite). Het uit landbouw nemen duidt vooral op het uit landbouweigendom nemen omdat een fysieke bescherming niet kan*

gegarandeerd worden onder akkerbouw (o.a. door de vrije teeltkeuze). Er wordt niet uitgesloten dat een beperkt landbouwgebruik (bv. als graas-/hooiweide of via een agro-beheersgroep) als inschakeling in het beheer van de site mogelijk kan zijn. Naast fysieke bescherming is binnen het RVK-plan ook voorzien om de site landschappelijk te visualiseren en het brede publiek te informeren over het belang van deze locatie (educatief-recreatief) al dan niet via maatregelen tot landinrichting. Zo kan de locatie voor de gemeente ook een meerwaarde opleveren en kan het maatschappelijk draagvlak ervan vergroot worden (Nota VLM in kader van de beschermingsprocedure site vicus Kester, 20/4/2016).

Dit advies heeft geen invloed op het inhoudelijk dossier en het ministerieel besluit.

1.2. Advies uitgebracht door de betrokken gemeente Gooik

Het advies werd door het agentschap Onroerend Erfgoed gevraagd op 9 maart 2016.

Gemeente Gooik

Het college van Burgemeester en Schepenen bracht geen advies uit over deze bescherming. In uitvoering van artikel 6.1.3. van het Onroerenderfgoeddecreet is het advies gunstig.

Conclusie: het advies heeft geen invloed op het inhoudelijk dossier en/ of het beschermingsbesluit.

1.3. Advies uitgebracht door de Vlaamse Commissie Onroerend Erfgoed (VCOE)

Het advies werd door het agentschap Onroerend Erfgoed gevraagd op 9 maart 2016.

De VCOE bracht op 19 april 2016 een gunstig advies uit over de bescherming van het onroerend goed. Het advies maakt integraal deel uit van het beschermingsdossier.

Behandeling van het advies:

Punt 3: Vanuit het oogpunt van een geïntegreerde benadering van onroerend erfgoed, stelt de commissie de vraag in welke mate de opname van andere erfgoedwaarden het beschermingsbesluit zou kunnen versterken. De commissie stelt onder meer vast dat de site een hoge wetenschappelijke waarde heeft. De site kan bijdragen aan een beter inzicht in dit type nederzetting en de rol ervan voor de omliggende villae en boerderijen. Als getuige van een tijd- en regiogebonden menselijk gedrag heeft de site tevens culturele waarde. De vici speelden een grote rol in het ontstaan en de verspreiding van de Gallo-Romeinse cultuur in onze gebieden.

Antwoord: De definitie van een archeologische site zoals opgenomen in artikel 2.1. 10° van het Onroerenderfgoeddecreet luidt als volgt: een onroerend goed dat ondergronds, aan de oppervlakte of onder water aanwezig is, met inbegrip van de archeologische artefacten die er integrerend deel van uitmaken, van algemeen belang wegens de archeologische waarde. Een archeologische site wordt dus beschermd omwille van haar archeologische waarde. Bijgevolg kan een bescherming als archeologische site enkel en alleen gemotiveerd worden op basis van de archeologische waarde.

Punt 6: Artikel 5 geeft een overzicht van de toelatingsplichtige handelingen binnen de te beschermen archeologische site. De commissie meent dat de relatie tussen de informatie uit het inhoudelijk dossier en toelatingsplichten 8° inzake waardevolle vegetaties, 12° inzake de grondwatertafel en 15° inzake sportmanifestaties onvoldoende duidelijk is. De commissie vraagt deze toelatingsplichten verder te verduidelijken of deze te schrappen uit het beschermingsbesluit.

Antwoord: De toelatingsplichtige handelingen 8° inzake waardevolle vegetaties en 15° inzake sportmanifestaties in art. 5 van het MB en in het inhoudelijk dossier werden geschrapt. De toelatingsplichtige handeling 12° inzake ingrijpende wijzigingen van de grondwatertafel werd behouden omwille van de mogelijke aanzienlijke negatieve impact op de bewaringstoestand van het aanwezige archeologische erfgoed, met ernstig informatieverlies als gevolg.

Een verandering van de grondwatertafel kan de degradatie als gevolg hebben van zowel archeologische artefacten (organisch/anorganisch) als van archeologische grondsporen. De informatiewaarde van organische resten blijft deels of geheel behouden in vrijwel zuurstofloze of zuurstofarme condities in een stabiele omgeving, met andere woorden onder de laagste grondwatertafel. De degradatie van organische resten heeft daarmee een directe relatie met alle vormen van wijziging van de grondwatertafel, tijdelijk of permanent. Ook het behoud van de informatiewaarde van anorganische resten is gemaximaliseerd door de handhaving van een stabiele conditie: met andere woorden geen (tijdelijke) verandering van de grondwatertafel. Archeologische grondsporen worden bijna altijd gekenmerkt door een verhoogd gehalte aan organische stof. Hierdoor heeft een (tijdelijke) verlaging van de grondwatertafel een negatief effect. Ook een chemische en/of biologische degradatie hebben een relatie met de hydrologische conditie: grondsporen zijn gebaat bij stabiliteit en handhaving van het peil van de grondwatertafel en de zuurgraad en zuurstofgehalte van het grondwater.

Punt 7: Tot slot formuleert de commissie nog enkele technische bemerkingen bij het inhoudelijk dossier:

- Op pagina 5 wordt aan de hand van de resultaten uit het magnetometrisch onderzoek een beeld geschetst van het westelijke en deels oostelijke deel van de Gallo-Romeinse vicus. De commissie merkt op dat het verloop van de weg Bavay-Asse, de zone met Streifenhäuser en de rechthoekige ommuurde enclosure voor een leek niet eenvoudig te situeren zijn. De commissie vraagt daarom de besproken structuren aan te duiden op foto 3 van de kaartenbijlage.

- Op pagina 5 is er sprake van percelen D283 en D282. Het is onduidelijk om welke percelen het precies gaat. De commissie vraagt te verduidelijken of het om perceel D282F of D282G en perceel D283A, D283D of D283E gaat.

Antwoord:

- Er werden drie extra figuren toegevoegd aan de fotobijlage E om de gevraagde structuren verder te verduidelijken (fig. 9-11).

- in 2013-2014, op het moment van de vondstmeldingen, hadden de betrokken percelen de benaming D283C en D282E. Ondertussen werden deze percelen opgesplitst: D283C werd D283D en D283E; D282E werd D282F en D282G. In het inhoudelijk dossier en het beschermingsbesluit werd dit aangepast.

1.4. Conclusie

Het door de Vlaamse Landmaatschappij uitgebrachte advies heeft invloed op het inhoudelijk dossier en het beschermingsbesluit. Het inhoudelijk dossier en het beschermingsbesluit werden als volgt aangepast:

- onder art. 5 van het MB en bij de toelatingsplichtige handelingen in het inhoudelijk dossier werden de volgende bewoordingen toegevoegd: 11° het diepploegen, diepwoelen en diepspitten (nl. het scheuren van de ploegzool zonder dat bodem naar boven wordt gebracht en omgeploegd) van akkerland m.a.w. grondbewerking van dieper dan 30cm.

- de gevraagde referenties werden toevoegd in het inhoudelijk dossier.

Het door de VCOE uitgebrachte advies heeft invloed op het inhoudelijk dossier inclusief bijlage E en op het MB waaraan de volgende aanpassingen werden uitgevoerd:

- De toelatingsplichtige handelingen 8° inzake waardevolle vegetaties en 15° inzake sportmanifestaties in art. 5 van het beschermingsbesluit en het inhoudelijk dossier werden geschrapt.

- Er werden drie extra figuren toegevoegd aan fotobijlage E om de gevraagde structuren verder te verduidelijken (fig. 9-11).

- In het inhoudelijk dossier en het beschermingsbesluit werden ter verduidelijking de volgende aanpassingen gedaan: op pagina 5: 'toenmalig perceel D283C' en 'toenmalig perceel D282E'. In het MB: 'perceel D283C' en 'perceel D282E'.

2. Bezwaren uitgebracht na de voorlopige bescherming

Gemeente Gooik organiseerde het openbaar onderzoek van 01/07/2016 tot 01/08/2016.

Tijdens het openbaar onderzoek werden 10 schriftelijke bezwaren ingediend. Deze worden achtereenvolgens behandeld.

2.1. Bezwaar uitgebracht door bezwaarindieners 1 en bezwaarindieners 10 tijdens het openbaar onderzoek

'Mevrouw X, wonende te 1755 Gooik (Kester) en mevrouw Y, wonende te 1755 Gooik (Kester), werden nooit door het agentschap Onroerend Erfgoed per aangetekend schrijven op de hoogte gebracht van de voorlopige bescherming van een groot gedeelte van hun eigendom als archeologische site.

Op geen enkele wijze heeft het agentschap Onroerend Erfgoed een individuele kennisgeving gedaan. Alle zakelijkrechthouders werden m.a.w. niet op de hoogte gebracht van de voorlopige bescherming.

Ook tijdens het openbaar onderzoek is er geen sprake van enige individuele kennisgeving.

Cliënten verzetten zich tegen de bescherming van hun percelen.

Ze wensen hun percelen verder te kunnen gebruiken zonder enige beperking.

Een bescherming heeft bedrijfseconomische schade tot gevolg.

Op geen enkele wijze wensen ze dat hun percelen uit landbouw worden genomen.

De oprichting van grote constructies, met danige ingrepen in de bodem tot gevolg (confer intentie PZ Pajottenland tot oprichting van een politiekazerne) dient verboden te worden.'

Behandeling van de bezwaren:

Het Onroerenderfgoeddecreet (art 6.1.6) vermeldt dat een besluit tot voorlopige bescherming van een archeologische site, monument of stads- of dorpsgezicht met bijlagen via beveiligde zending aan de zakelijkrechthouders ter kennis wordt gebracht. Mevrouw X, wonende te 1755 Gooik (Kester) en mevrouw Y, wonende te 1755 Gooik (Kester), werden op 19/07/2016 door het agentschap Onroerend Erfgoed per aangetekend schrijven op de hoogte gebracht van de voorlopige bescherming. De wettelijke termijnen voor het indienen van bezwaren tijdens het openbaar onderzoek bleven echter ongewijzigd. Bij de bescherming werd aldus de correcte procedure gevolgd.

Zoals bepaald in artikel 6.1.6. 2de lid heeft elke zakelijkrechthouder het recht gehoord te worden. Er staat geen termijn op dat hoorrecht. Het hoorrecht is opgenomen in het Onroerenderfgoeddecreet om zakelijkrechthouders een bijkomende mogelijkheid (buiten het openbaar onderzoek) te bieden om opmerkingen en bezwaren te formuleren. De bezwaarindieners maakten geen gebruik van dit recht.

Het Onroerenderfgoeddecreet (art 6.1.7) vermeldt eveneens dat het agentschap ook het gemeentebestuur per beveiligde zending op de hoogte brengt van een voorlopige bescherming. Het gemeentebestuur heeft vanaf dan dertig dagen de tijd om een openbaar onderzoek op te starten. Dat openbaar onderzoek wordt bekendgemaakt op de website van de gemeente en via een affiche aan het onroerend goed dat beschermd wordt. Het beschermingsdossier ligt ondertussen ter inzage bij de gemeente en het agentschap Onroerend Erfgoed. Op die manier heeft iedereen dertig dagen de kans om opmerkingen op of bezwaren tegen de voorlopige bescherming kenbaar te maken bij de gemeente. Het gemeentebestuur bezorgt deze reacties aan het agentschap, dat alle opmerkingen behandelt. Bij de bescherming werd aldus de correcte procedure gevolgd.

Het Onroerenderfgoeddecreet (art 6.1.1/1) stelt verder dat de beschermingsvoorschriften geen beperkingen kunnen opleggen die werken of handelingen absoluut verbieden of onmogelijk maken die overeenstemmen met de plannen van aanleg of de ruimtelijke uitvoeringsplannen van kracht in de ruimtelijke ordening, noch de realisatie van die plannen en hun bestemmingsvoorschriften verhinderen. De bescherming van een archeologische site heeft als

gevolg dat eigenaars en gebruikers de site in goede staat moeten behouden en dat er een schriftelijke toelating nodig is om op het terrein van de beschermde archeologische site bepaalde werken uit te voeren. Maar de bescherming maakt dus geen handelingen onmogelijk die overeenstemmen met de planbestemming van het terrein.

Een aanzienlijk deel van de voorgestelde beschermingszone vicus Kester wordt ingenomen door landbouwgronden. Hoewel hier specifieke degradatieprocessen werkzaam zijn (erosie, bemesting), blijkt uit onderzoek dat het bodemarchief nog voldoende goed en in situ bewaard is gebleven en nog essentiële informatie bevat over diverse nederzettingsaspecten. De bedreiging van de natuurlijke erosie kan tegengegaan worden door een aangepast landgebruik. Dat de site zich voor een deel binnen de perimeter van het ruilverkavelingsgebied Gooik bevindt, maakt het mogelijk om via het ruilverkavelingsinstrument mee naar oplossingen te zoeken om de noodzakelijke beschermingsmaatregelen en randvoorwaarden voor een goede fysieke bescherming in te passen. In samenwerking en nauw overleg met de Vlaamse Landmaatschappij (VLM) wordt dan ook, binnen de toekomstige ruilverkaveling, gestreefd naar dit aangepast landgebruik en een optimaal beheer van de site.

2.2. Bezwaar uitgebracht door bezwaarindiener 2 (gemeente Gooik) tijdens het openbaar onderzoek

'Het gemeentebestuur van Gooik wenst een aantal fundamentele bedenkingen te formuleren bij de lopende vraag tot erkenning als archeologische site van de Romeinse vicus Kester:

- Wij betreuren dat er op puur formele basis een vraag tot erkenning werd overgemaakt, wij werden niet ingelicht over de intentie die er blijkbaar bestond en menen dat er in wederzijds respect voorafgaandelijk toch kan overlegd worden over de bedoelingen en achtergronden van een dergelijk proces.
- Voor de werken die vergunningsplichtig zijn eisen wij een afsprakennota waarbij respect voor mogelijke archeologische vondsten gekoppeld wordt aan een werkbare afspraak die de bouwheer niet hindert in de normale uitvoering van de plannen.
- Ook voor de landbouw moet de uitvoering van de dagelijkse bewerkingen en de normale cultivering mogelijk blijven. We eisen een overleg met de betrokken landbouwers om geen repercussie te hebben op de courante landbouwvoering op de betrokken percelen.'

Behandeling van de bezwaren:

Het agentschap Onroerend Erfgoed bezorgde in het kader van de adviesaanvraag het volledige beschermingsdossier aan de gemeente Gooik op 9 maart 2016. De gemeente heeft echter geen advies gegeven binnen een termijn van 30 dagen (in casu ten laatste op 8/4), met als gevolg dat het advies als gunstig beschouwd wordt. Andere instanties die over dit dossier een adviesaanvraag kregen, gaven op basis van dezelfde informatie wel tijdig een advies, o.a. de VCOE, ALBON, ANB, VLM en het departement Landbouw en Visserij.

Het Onroerenderfgoeddecreet (art 6.1.1/1) stelt verder dat de beschermingsvoorschriften geen beperkingen kunnen opleggen die werken of handelingen absoluut verbieden of onmogelijk maken die overeenstemmen met de plannen van aanleg of de ruimtelijke uitvoeringsplannen van kracht in de ruimtelijke ordening, noch de realisatie van die plannen en hun bestemmingsvoorschriften verhinderen. De bescherming van een archeologische site heeft als gevolg dat eigenaars en gebruikers de site in goede staat moeten behouden en dat er een schriftelijke toelating nodig is om op het terrein van de beschermde archeologische site bepaalde werken uit te voeren. Maar de bescherming maakt dus geen handelingen onmogelijk die overeenstemmen met de planbestemming van het terrein.

De kosten van het archeologisch onderzoek worden volgens de nieuwe regelgeving (Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013) gedragen door de vergunningaanvrager. Als flankerende maatregelen werden echter een aantal premies voorzien (art. 11). In de eerste plaats kan de opmaak van een beheersplan voor de archeologisch beschermde site van Kester een belangrijk houvast vormen, dit wordt dan ook sterk aanbevolen. Het doel van een dergelijk

beheersplan is een langetermijnvisie voor de site te ontwikkelen voor minstens 20 jaar. Hierin kunnen toekomstgerichte uitspraken over de evolutie van het beschermd erfgoed, beheersdoelstellingen, acties en handelingen in functie van behoud en middelen voor financiële planning opgenomen worden. Het grote voordeel is dat geen afzonderlijke toelating meer hoeft aangevraagd te worden voor alle werken die in het plan worden vrijgesteld. Voor de opmaak van een dergelijk beheersplan kan men ook financiële steun aanvragen in de vorm van een onderzoekspremie (art. 11.3.1,1°).

Binnen beschermd erfgoed kan bovendien ook een onderzoekspremie aangevraagd worden voor de uitvoering van een noodzakelijk voorafgaand onderzoek, in casu archeologisch vooronderzoek (art. 11.3.5,2° en art. 11.3.1.,2°).

Wanneer opgravingen binnen de archeologisch beschermde site niet vermeden kunnen worden, is daarnaast ook voorzien in een premie voor buitensporige opgravingskosten (art. 11.7). Deze is bedoeld voor occasionele bouwers die de kosten niet kunnen vermarkten en waarvan niet verwacht kan worden dat ze zich aansluiten bij een archeologisch solidariteitsfonds.

Na de definitieve bescherming, kan ten slotte ook een erfgoedpremie aangevraagd worden voor werkzaamheden en beheersmaatregelen die noodzakelijk zijn voor het behoud of de herwaardering van de erfgoedkenmerken van de beschermde archeologische site (art. 11.2.1).

Arrest nr. 132/2015 van 1 oktober 2015 van het Grondwettelijk Hof, B.13.4 stelt ten slotte: 'Het decreet bevat geen vergoedingsregeling, maar verbiedt evenmin dat de rechter in het kader van een concreet beschermingsbesluit onderzoekt of op grond van het beginsel van de gelijkheid van de burgers voor de openbare lasten toch een vergoeding moet worden toegekend'.

2.3. Bezwaar uitgebracht door bezwaarindiener 3 tijdens het openbaar onderzoek

Als eigenaar van een perceel landbouwgrond binnen deze site zal volgens het ministerieel besluit op termijn moeten overgegaan worden van landbouwgrond naar permanent grasland. Dit brengt een aanzienlijke installatiekost mee, nameijk inzaaien en een omheining plaatsen. Bij verkoop of verhuren moet er een melding gedaan worden dat het gaat om een archeologische site. Dit beschermd statuut brengt ongetwijfeld een serieuze waardevermindering met zich mee.

Diepe grondbewerkingen worden eveneens verboden wat voor sommige gewassen een nadelige groei tot gevolg heeft.

Behandeling van de bezwaren:

Het Onroerenderfgoeddecreet (art 6.1.1/1) stelt dat de beschermingsvoorschriften geen beperkingen kunnen opleggen die werken of handelingen absoluut verbieden of onmogelijk maken die overeenstemmen met de plannen van aanleg of de ruimtelijke uitvoeringsplannen van kracht in de ruimtelijke ordening, noch de realisatie van die plannen en hun bestemmingsvoorschriften verhinderen. De bescherming van een archeologische site heeft als gevolg dat eigenaars en gebruikers de site in goede staat moeten behouden en dat er een schriftelijke toelating nodig is om op het terrein van de beschermde archeologische site bepaalde werken uit te voeren. Maar de bescherming maakt dus geen handelingen onmogelijk die overeenstemmen met de planbestemming van het terrein.

Een aanzienlijk deel van de voorgestelde beschermingszone vicus Kester wordt ingenomen door landbouwgronden. Hoewel hier specifieke degradatieprocessen werkzaam zijn (erosie, bemesting), blijkt uit onderzoek dat het bodemarchief nog voldoende goed en in situ bewaard is gebleven en nog essentiële informatie bevat over diverse nederzettingsaspecten. De bedreiging van de natuurlijke erosie kan tegengegaan worden door een aangepast landgebruik. Dat de site zich voor een deel binnen de perimeter van het ruilverkavelingsgebied Gooik bevindt, maakt het mogelijk om via het ruilverkavelingsinstrument mee naar oplossingen te zoeken om de noodzakelijke beschermingsmaatregelen en randvoorwaarden voor een goede fysieke bescherming in te passen. In samenwerking en nauw overleg met de Vlaamse

Landmaatschappij (VLM) wordt dan ook, binnen de toekomstige ruilverkaveling, gestreefd naar dit aangepast landgebruik en een optimaal beheer van de site.

De kosten van het archeologisch onderzoek worden volgens de nieuwe regelgeving (Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013) gedragen door de vergunningaanvrager. Als flankerende maatregelen werden echter een aantal premies voorzien (art. 11). In de eerste plaats kan de opmaak van een beheersplan voor de archeologisch beschermde site van Kester een belangrijk houvast vormen, dit wordt dan ook sterk aanbevolen. Het doel van een dergelijk beheersplan is een langetermijnvisie voor de site te ontwikkelen voor minstens 20 jaar. Hierin kunnen toekomstgerichte uitspraken over de evolutie van het beschermd erfgoed, beheersdoelstellingen, acties en handelingen in functie van behoud en middelen voor financiële planning opgenomen worden. Het grote voordeel is dat geen afzonderlijke toelating meer hoeft aangevraagd te worden voor alle werken die in het plan worden vrijgesteld. Voor de opmaak van een dergelijk beheersplan kan men ook financiële steun aanvragen in de vorm van een onderzoekspremie (art. 11.3.1,1°).

Binnen beschermd erfgoed kan bovendien ook een onderzoekspremie aangevraagd worden voor de uitvoering van een noodzakelijk voorafgaand onderzoek, in casu archeologisch vooronderzoek (art. 11.3.5,2° en art. 11.3.1,2°).

Wanneer opgravingen binnen de archeologisch beschermde site niet vermeden kunnen worden, is daarnaast ook voorzien in een premie voor buitensporige opgravingskosten (art. 11.7). Deze is bedoeld voor occasionele bouwers die de kosten niet kunnen vermarkten en waarvan niet verwacht kan worden dat ze zich aansluiten bij een archeologisch solidariteitsfonds.

Na de definitieve bescherming, kan ten slotte ook een erfgoedpremie aangevraagd worden voor werkzaamheden en beheersmaatregelen die noodzakelijk zijn voor het behoud of de herwaardering van de erfgoedkenmerken van de beschermde archeologische site (art. 11.2.1).

Arrest nr. 132/2015 van 1 oktober 2015 van het Grondwettelijk Hof, B.13.4 stelt ten slotte: 'Het decreet bevat geen vergoedingsregeling, maar verbiedt evenmin dat de rechter in het kader van een concreet beschermingsbesluit onderzoekt of op grond van het beginsel van de gelijkheid van de burgers voor de openbare lasten toch een vergoeding moet worden toegekend'.

2.4. Bezwaar uitgebracht door bezwaarindiener 4 tijdens het openbaar onderzoek

Als eigenaar stellen wij ons vragen bij de door u voorgestelde maatregelen. Vooral de regel: "het uit landbouw nemen van een deel van de zone ten westen van de Edingsesteenweg is dan ook te verantwoorden" is verontrustend en laat uitschijnen dat er een bestemmingswijziging dient te gebeuren voor de percelen binnen het omschreven gebied. Wij hebben destijds het perceel aangekocht omwille van zijn agrarische waarde en wensen dit ook zo te behouden. In de verkoopakte is er ook geen verwijzing geweest naar de archeologische site niettegenstaande uit uw schrijven blijkt dat er door de jaren heen al heel wat vooronderzoeken geweest zijn.

Behandeling van de bezwaren:

Het Onroerenderfgoeddecreet (art 6.1.1/1) stelt dat de beschermingsvoorschriften geen beperkingen kunnen opleggen die werken of handelingen absoluut verbieden of onmogelijk maken die overeenstemmen met de plannen van aanleg of de ruimtelijke uitvoeringsplannen van kracht in de ruimtelijke ordening, noch de realisatie van die plannen en hun bestemmingsvoorschriften verhinderen. De bescherming van een archeologische site heeft als gevolg dat eigenaars en gebruikers de site in goede staat moeten behouden en dat er een schriftelijke toelating nodig is om op het terrein van de beschermde archeologische site bepaalde werken uit te voeren. Maar de bescherming maakt dus geen handelingen onmogelijk die overeenstemmen met de planbestemming van het terrein.

Een aanzienlijk deel van de voorgestelde beschermingszone vicus Kester wordt ingenomen door landbouwgronden. Hoewel hier specifieke degradatieprocessen werkzaam zijn (erosie, bemesting), blijkt uit onderzoek dat het bodemarchief nog voldoende goed en in situ bewaard

is gebleven en nog essentiële informatie bevat over diverse nederzettingsaspecten. De bedreiging van de natuurlijke erosie kan tegengegaan worden door een aangepast landgebruik. Dat de site zich voor een deel binnen de perimeter van het ruilverkavelingsgebied Gooik bevindt, maakt het mogelijk om via het ruilverkavelingsinstrument mee naar oplossingen te zoeken om de noodzakelijke beschermingsmaatregelen en randvoorwaarden voor een goede fysieke bescherming in te passen. In samenwerking en nauw overleg met de Vlaamse Landmaatschappij (VLM) wordt dan ook, binnen de toekomstige ruilverkaveling, gestreefd naar dit aangepast landgebruik en een optimaal beheer van de site.

2.5. Bezwaar uitgebracht door bezwaarindiener 5 tijdens het openbaar onderzoek

In art. 3 van het MB tot voorlopige bescherming als archeologische site van de Romeinse vicus in Gooik (Kester) lezen we dat: 'de bescherming van de vicus in Gooik als archeologische site beoogt een behoud in situ. Goed bewaarde vici zoals die van Kester zijn zeldzaam in Vlaanderen'. Deze gronden worden al jaar en dag bewerkt als akkerland, grasland en graas- en hooiweiden, dit kunnen we afleiden uit de EPR of verzamelaanvragen van voorgaande jaren 2015-2008 en ook op deze manier werd de vicus zoals we kunnen lezen in art. 3 goed bewaard, zelfs zeldzaam voor Vlaanderen. Toch wordt er voorgesteld dat grondbewerking dieper dan 30 cm, scheuren van grasland en plaatsen van ondergrondse leidingen onderworpen is aan een toelatingsplicht.

Niet alleen worden enkele handelingen naar landbouw toe verstrengd terwijl de archeologische site 'in situ' reeds goed bewaard is voor duizenden jaren onder de landbouwactiviteiten, ook gaan deze beperkingen in tegen art. 6.1.1.1 van het decreet onroerend erfgoed wat luidt: "beschermingen mogen geen beperkingen opleggen die werken of handelingen absoluut verbieden of onmogelijk maken die overeenstemmen met de plannen van aanleg of de ruimtelijke uitvoeringsplannen van kracht in de ruimtelijke ordening, noch de realisatie van die plannen en hun bestemmingsvoorschriften verhinderen".

We vragen hierbij de schrapping van volgende handelingen die aan toelatingsplicht onderworpen zijn uit art. 4: het plaatsen van ondergrondse leidingen, het scheuren van grasland, het bewerken van grond dieper dan 30 cm.'

Behandeling van de bezwaren:

Het Onroerenderfgoeddecreet (art 6.1.1/1) stelt inderdaad dat de beschermingsvoorschriften geen beperkingen kunnen opleggen die werken of handelingen absoluut verbieden of onmogelijk maken die overeenstemmen met de plannen van aanleg of de ruimtelijke uitvoeringsplannen van kracht in de ruimtelijke ordening, noch de realisatie van die plannen en hun bestemmingsvoorschriften verhinderen. De bescherming van een archeologische site heeft als gevolg dat eigenaars en gebruikers de site in goede staat moeten behouden en dat er een schriftelijke toelating nodig is om op het terrein van de beschermde archeologische site bepaalde werken uit te voeren. Maar de bescherming maakt dus geen handelingen onmogelijk die overeenstemmen met de planbestemming van het terrein.

De grootste bedreigingen voor de site in Kester zijn te vinden in de voortschrijdende verkaveling en de natuurlijke en antropogene erosie. Het deel ten westen van de Romeinse weg Bavay-Asse werd niet aangetast door bouwwerken doordat het zich in landbouwgebied bevindt en is daardoor goed bewaard. Op de lager gelegen delen worden de sporen bovendien afgedekt door een colluviumpakket en een puinrijke afvallaag. Uit het uitgebreid waarderingsonderzoek blijkt echter dat op de hoger gelegen zones de sporen kwetsbaar zijn door de beperkte afdekking. Door landbouwgebruik is dit gedeelte van de vicus onderhevig aan ernstige erosie. Erosie van de teelaarde heeft nadelige gevolgen voor de landbouw, maar eveneens voor het onderliggende bodemarchief. Wanneer teelaarde afspoelt, wordt de bewerkingslaag dunner. Wanneer vervolgens opnieuw op de gebruikelijke diepte geploegd wordt, wordt de onderliggende moederbodem steeds dieper geraakt. Uit veldkarteringen in Kester blijkt dat er na het oogsten grote hoeveelheden Gallo-Romeins bouwmetaal en aardewerk zichtbaar zijn over het volledige oppervlak van de vicus. Er heeft zich in het verleden dus zeker mechanische erosie voorgedaan, en zowel bij het recente geofysisch als bij het

waarderingsonderzoek werd ook effectief vastgesteld dat zich op de hoger gelegen delen van het gebied nog steeds mechanische erosie voordoet bij het ploegen. Maar ondanks de specifieke degradatieprocessen (erosie, bemesting), blijkt uit onderzoek dat het bodemarchief wel nog voldoende goed en in situ bewaard is gebleven en nog essentiële informatie bevat over diverse nederzettingaspecten. De bedreiging van de natuurlijke erosie kan tegengegaan worden door een aangepast landgebruik. Dat de site zich voor een deel binnen de perimeter van het ruilverkavelingsgebied Gooik bevindt, maakt het mogelijk om via het ruilverkavelingsinstrument mee naar oplossingen te zoeken om de noodzakelijke beschermingsmaatregelen en randvoorwaarden voor een goede fysieke bescherming in te passen. In samenwerking en nauw overleg met de Vlaamse Landmaatschappij (VLM) wordt dan ook, binnen de toekomstige ruilverkaveling, gestreefd naar dit aangepast landgebruik en een optimaal beheer van de site.

De opmaak van een beheersplan voor de archeologisch beschermde site van Kester kan hierbij een belangrijk houvast vormen, dit wordt dan ook sterk aanbevolen. Het doel van een dergelijk beheersplan is een langetermijnvisie voor de site te ontwikkelen voor minstens 20 jaar. Hierin kunnen toekomstgerichte uitspraken over de evolutie van het beschermd erfgoed, beheersdoelstellingen, acties en handelingen in functie van behoud en middelen voor financiële planning opgenomen worden. Het grote voordeel is dat geen afzonderlijke toelating meer hoeft aangevraagd te worden voor alle werken die in het plan worden vrijgesteld. Voor de opmaak van een dergelijk beheersplan kan men ook financiële steun aanvragen in de vorm van een onderzoekspremie (art. 11.3.1,1°).

2.6. Bezwaar uitgebracht door bezwaarindiener 6 tijdens het openbaar onderzoek

Als pachter-landbouwer krijg ik een aantal maatregelen opgelegd die voor mijn bedrijf economische en structurele beperkingen betekenen.

Uit uw schrijven blijkt dat het wenselijk zou zijn om een deel van de gronden uit landbouw te nemen. Wetende dat we ons landbouwareaal nodig hebben voor de mestafzet bepaald door de wetgeving van de VLM, betekent dit voor mijn bedrijf toch een beperking. Dit voorstel zou ook een productiebeperking betekenen binnen mijn bedrijf.

U laat ook weten dat de gronden niet dieper dan 30 cm mogen bewerkt worden omwille van de bescherming van eventueel onderliggende voorwerpen. Ik stel dit toch wel in vraag zeker daar u zelf schrijft: "Goed bewaarde vici zoals die van Kester zijn zeldzaam in Vlaanderen". Laat mij toe te zeggen dat het mede dankzij de manier waarop door de jaren heen er aan landbouw gedaan werd in Kester de Vici bewaard werd. Waarom moeten er dan nieuwe maatregelen ikv grondbewerking voorgesteld worden? Ik wens dan ook dat deze maatregel geschrapt wordt.

Tot slot wens ik ook nog te laten weten dat tegenover de voorgestelde maatregelen ook wel een compensatievergoeding mag staan zoals gebruikelijk is bij erfdienstbaarheden of onteigening.

Behandeling van de bezwaren:

De grootste bedreigingen voor de site zijn te vinden in de voortschrijdende verkaveling en de natuurlijke en antropogene erosie. Het deel ten westen van de Romeinse weg Bavay-Asse werd niet aangetast door bouwwerken doordat het zich in landbouwgebied bevindt en is daardoor goed bewaard. Op de lager gelegen delen worden de sporen bovendien afgedekt door een colluivumpakket en een puinrijke afvallaag. Uit het uitgebreid waarderingsonderzoek blijkt echter dat op de hoger gelegen zones de sporen kwetsbaar zijn door de beperkte afdekking. Door landbouwgebruik is dit gedeelte van de vicus onderhevig aan ernstige erosie. Erosie van de teelaarde heeft nadelige gevolgen voor de landbouw, maar eveneens voor het onderliggende bodemarchief. Wanneer teelaarde afspoelt, wordt de bewerkingslaag dunner. Wanneer vervolgens opnieuw op de gebruikelijke diepte geploegd wordt, wordt de onderliggende moederbodem steeds dieper geraakt. Uit veldkarteringen in Kester blijkt dat er na het oogsten grote hoeveelheden Gallo-Romeins bouw materiaal en aardewerk zichtbaar zijn over het volledige oppervlak van de vicus. Er heeft zich in het verleden dus zeker mechanische erosie

voorgedaan, en zowel bij het recente geofysisch als bij het waarderingsonderzoek werd ook effectief vastgesteld dat zich op de hoger gelegen delen van het gebied nog steeds mechanische erosie voordoet bij het ploegen. Maar ondanks de specifieke degradatieprocessen die hier werkzaam zijn (erosie, bemesting), blijkt uit onderzoek dat het bodemarchief wel nog voldoende goed en in situ bewaard is gebleven en nog essentiële informatie bevat over diverse nederzettingsaspecten. De bedreiging van de natuurlijke erosie kan tegengegaan worden door een aangepast landgebruik. Dat de site zich voor een deel binnen de perimeter van het ruilverkavelingsgebied Gooik bevindt, maakt het mogelijk om via het ruilverkavelingsinstrument mee naar oplossingen te zoeken om de noodzakelijke beschermingsmaatregelen en randvoorwaarden voor een goede fysieke bescherming in te passen. In samenwerking en nauw overleg met de Vlaamse Landmaatschappij (VLM) wordt dan ook, binnen de toekomstige ruilverkaveling, gestreefd naar dit aangepast landgebruik en een optimaal beheer van de site.

De kosten van het archeologisch onderzoek worden volgens de nieuwe regelgeving (Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013) gedragen door de vergunningaanvrager. Als flankerende maatregelen werden echter een aantal premies voorzien (art. 11). In de eerste plaats kan de opmaak van een beheersplan voor de archeologisch beschermde site van Kester een belangrijk houvast vormen, dit wordt dan ook sterk aanbevolen. Het doel van een dergelijk beheersplan is een langetermijnvisie voor de site te ontwikkelen voor minstens 20 jaar. Hierin kunnen toekomstgerichte uitspraken over de evolutie van het beschermd erfgoed, beheersdoelstellingen, acties en handelingen in functie van behoud en middelen voor financiële planning opgenomen worden. Het grote voordeel is dat geen afzonderlijke toelating meer hoeft aangevraagd te worden voor alle werken die in het plan worden vrijgesteld. Voor de opmaak van een dergelijk beheersplan kan men ook financiële steun aanvragen in de vorm van een onderzoekspremie (art. 11.3.1,1°).

Binnen beschermd erfgoed kan bovendien ook een onderzoekspremie aangevraagd worden voor de uitvoering van een noodzakelijk voorafgaand onderzoek, in casu archeologisch vooronderzoek (art. 11.3.5,2° en art. 11.3.1.,2°).

Wanneer opgravingen binnen de archeologisch beschermde site niet vermeden kunnen worden, is daarnaast ook voorzien in een premie voor buitensporige opgravingskosten (art. 11.7). Deze is bedoeld voor occasionele bouwers die de kosten niet kunnen vermarkten en waarvan niet verwacht kan worden dat ze zich aansluiten bij een archeologisch solidariteitsfonds.

Na de definitieve bescherming, kan ten slotte ook een erfgoedpremie aangevraagd worden voor werkzaamheden en beheersmaatregelen die noodzakelijk zijn voor het behoud of de herwaardering van de erfgoedkenmerken van de beschermde archeologische site (art. 11.2.1).

Arrest nr. 132/2015 van 1 oktober 2015 van het Grondwettelijk Hof, B.13.4 stelt ten slotte: 'Het decreet bevat geen vergoedingsregeling, maar verbiedt evenmin dat de rechter in het kader van een concreet beschermingsbesluit onderzoekt of op grond van het beginsel van de gelijkheid van de burgers voor de openbare lasten toch een vergoeding moet worden toegekend'.

2.7. Bezwaar uitgebracht door bezwaarindiener 7 tijdens het openbaar onderzoek

Wij hebben bezwaar tegen het feit dat we toelating moeten aanvragen om op onze eigendom niet vergunningsplichtige werken, zoals tuinaanleg, te mogen uitvoeren. Het gaat hier om het aanleggen van onder andere een oprit, terras, omheining en gazon.

Behandeling van de bezwaren:

Wil je als zakelijkrechthouder of gebruiker bepaalde handelingen ondernemen op een beschermde archeologische site, dan heb je inderdaad een toelating nodig van het agentschap Onroerend Erfgoed, ook als er geen stedenbouwkundige vergunning vereist is. Voor toelatingsplichtige werken zoals vermeld in het beschermingsbesluit moet voorafgaand aan de werken toelating worden gevraagd. Onroerend Erfgoed beslist vervolgens of de werken ingrijpen op de aanwezige erfgoedwaarden en geeft toelating, al dan niet met voorwaarden.

De opmaak van een beheersplan voor de archeologisch beschermde site van Kester wordt echter sterk aanbevolen. Het doel van een dergelijk beheersplan is een langetermijnvisie voor de site te ontwikkelen voor minstens 20 jaar. Hierin kunnen toekomstgerichte uitspraken over de evolutie van het beschermd erfgoed, beheersdoelstellingen, acties en handelingen in functie van behoud en middelen voor financiële planning opgenomen worden. Het grote voordeel is dat geen afzonderlijke toelating meer hoeft aangevraagd te worden voor alle werken die in het plan worden vrijgesteld. Voor de opmaak van een dergelijk beheersplan kan men ook financiële steun aanvragen in de vorm van een onderzoekspremie (art. 11.3.1,1°).

2.8. Bezwaar uitgebracht door bezwaarindiener 8 tijdens het openbaar onderzoek

De redenen van ons bezwaar zijn de volgende:

- waardevermindering van landbouwgronden en bouwgronden
- inkomstenverlies door opgelegde beperkte landbouwactiviteit
- inkomstenverlies door extra kosten onder andere door extra onderhoud,...

Behandeling van de bezwaren:

De kosten van het archeologisch onderzoek worden volgens de nieuwe regelgeving (Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013) gedragen door de vergunningaanvrager. Als flankerende maatregelen werden echter een aantal premies voorzien (art. 11). In de eerste plaats kan de opmaak van een beheersplan voor de archeologisch beschermde site van Kester een belangrijk houvast vormen, dit wordt dan ook sterk aanbevolen. Het doel van een dergelijk beheersplan is een langetermijnvisie voor de site te ontwikkelen voor minstens 20 jaar. Hierin kunnen toekomstgerichte uitspraken over de evolutie van het beschermd erfgoed, beheersdoelstellingen, acties en handelingen in functie van behoud en middelen voor financiële planning opgenomen worden. Het grote voordeel is dat geen afzonderlijke toelating meer hoeft aangevraagd te worden voor alle werken die in het plan worden vrijgesteld. Voor de opmaak van een dergelijk beheersplan kan men ook financiële steun aanvragen in de vorm van een onderzoekspremie (art. 11.3.1,1°).

Binnen beschermd erfgoed kan bovendien ook een onderzoekspremie aangevraagd worden voor de uitvoering van een noodzakelijk voorafgaand onderzoek, in casu archeologisch vooronderzoek (art. 11.3.5,2° en art. 11.3.1,2°).

Wanneer opgravingen binnen de archeologisch beschermde site niet vermeden kunnen worden, is daarnaast ook voorzien in een premie voor buitensporige opgravingskosten (art. 11.7). Deze is bedoeld voor occasionele bouwers die de kosten niet kunnen vermarkten en waarvan niet verwacht kan worden dat ze zich aansluiten bij een archeologisch solidariteitsfonds.

Na de definitieve bescherming, kan ten slotte ook een erfgoedpremie aangevraagd worden voor werkzaamheden en beheersmaatregelen die noodzakelijk zijn voor het behoud of de herwaardering van de erfgoedkenmerken van de beschermde archeologische site (art. 11.2.1).

Arrest nr. 132/2015 van 1 oktober 2015 van het Grondwettelijk Hof, B.13.4 stelt ten slotte: 'Het decreet bevat geen vergoedingsregeling, maar verbiedt evenmin dat de rechter in het kader van een concreet beschermingsbesluit onderzoekt of op grond van het beginsel van de gelijkheid van de burgers voor de openbare lasten toch een vergoeding moet worden toegekend'.

2.9. Bezwaar uitgebracht door bezwaarindiener 9 tijdens het openbaar onderzoek

Als landbouwer hebben wij al veel maatregelen te volgen in verband met erosie en teeltafwisselingen zonder dat het nodig is nieuwe beperkingen in voeg te brengen.

Wij vinden het dus ook logisch dat er een financiële tussenkomst zou zijn in geval van toepassing van de nieuwe maatregelen.

Behandeling van de bezwaren:

De kosten van het archeologisch onderzoek worden volgens de nieuwe regelgeving (Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013) gedragen door de vergunningaanvrager. Als flankerende maatregelen werden echter een aantal premies voorzien (art. 11). In de eerste plaats kan de opmaak van een beheersplan voor de archeologisch beschermde site van Kester een belangrijk houvast vormen, dit wordt dan ook sterk aanbevolen. Het doel van een dergelijk beheersplan is een langetermijnvisie voor de site te ontwikkelen voor minstens 20 jaar. Hierin kunnen toekomstgerichte uitspraken over de evolutie van het beschermd erfgoed, beheersdoelstellingen, acties en handelingen in functie van behoud en middelen voor financiële planning opgenomen worden. Het grote voordeel is dat geen afzonderlijke toelating meer hoeft aangevraagd te worden voor alle werken die in het plan worden vrijgesteld. Voor de opmaak van een dergelijk beheersplan kan men ook financiële steun aanvragen in de vorm van een onderzoekspremie (art. 11.3.1,1°).

Binnen beschermd erfgoed kan bovendien ook een onderzoekspremie aangevraagd worden voor de uitvoering van een noodzakelijk voorafgaand onderzoek, in casu archeologisch vooronderzoek (art. 11.3.5,2° en art. 11.3.1.,2°).

Wanneer opgravingen binnen de archeologisch beschermde site niet vermeden kunnen worden, is daarnaast ook voorzien in een premie voor buitensporige opgravingskosten (art. 11.7). Deze is bedoeld voor occasionele bouwers die de kosten niet kunnen vermarkten en waarvan niet verwacht kan worden dat ze zich aansluiten bij een archeologisch solidariteitsfonds.

Na de definitieve bescherming, kan ten slotte ook een erfgoedpremie aangevraagd worden voor werkzaamheden en beheersmaatregelen die noodzakelijk zijn voor het behoud of de herwaardering van de erfgoedkenmerken van de beschermde archeologische site (art. 11.2.1).

Arrest nr. 132/2015 van 1 oktober 2015 van het Grondwettelijk Hof, B.13.4 stelt ten slotte: 'Het decreet bevat geen vergoedingsregeling, maar verbiedt evenmin dat de rechter in het kader van een concreet beschermingsbesluit onderzoekt of op grond van het beginsel van de gelijkheid van de burgers voor de openbare lasten toch een vergoeding moet worden toegekend'.

3. Eindconclusie

De uitgebrachte adviezen en bezwaren hebben geen invloed op het inhoudelijk dossier en het beschermingsbesluit. Het inhoudelijk dossier noch het beschermingsbesluit werden aangepast.